

Stemmingsproblemen

Deze richtlijn gaat over kinderen en jongeren die (vermoedelijk) kampen met stemmingsproblemen of stemmingsstoornissen. Onder stemmingsproblemen verstaan we bepaalde emotionele problemen die langer dan twee weken duren. Het gaat om verdriet, somberheid of labiel zijn. Met stemmingsstoornissen bedoelen we depressieve, dysthyme en bipolaire stoornissen.

Beschikbare materialen

Voor het raadplegen en toepassen van de *Richtlijn Stemmingsproblemen voor jeugdhulp en jeugdbescherming* heb je een aantal materialen tot je beschikking: de richtlijn zelf, de onderbouwing, een set van vijf werkkaarten en een cliëntversie: informatie voor ouders. Deze materialen kun je downloaden en bestellen op www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

Aan de slag met deze richtlijn

Wij hopen dat de *Richtlijn Stemmingsproblemen voor jeugdhulp en jeugdbescherming* jou en je team ondersteunt in je dagelijkse werk. Met behulp van het werkblad dat nu voor je ligt kun je zelf en/of samen met je team kennis maken met de richtlijn. Door het invullen krijg je ook een overzicht van hoe je de richtlijn op dit moment al toe past en kom je achter de dingen die nog aandacht vragen. We hopen dat het invullen van dit werkblad je inspireert om (verder) met deze richtlijn aan de slag te gaan.

Instructie

Je krijgt steeds de opdracht om een stukje in de richtlijn door te nemen en beantwoordt daar vervolgens een of meerdere vragen over. We proberen je daarbij zoveel mogelijk te laten reflecteren op hoe jij en/of je team momenteel werkt.

Hoofdstuk 2: Risicofactoren en in stand houdende factoren

1. Ben je bekend met de risico- en beschermende factoren van stemmingsproblemen? Herken je deze factoren bij de kinderen en jongeren die je begeleidt?

2. De factoren zijn onderverdeeld in drie groepen: kindfactoren, factoren van ouder en gezin, factoren in de sociale omgeving en school. Welke factoren krijgen in jouw hulpverlening de meeste aandacht en waarom? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Hoofdstuk 3: Signaleren en vaststellen van stemmingsproblemen

3. In hoeverre ben je bekend met de signalen van stemmingsproblemen voor de verschillende leeftijdsfases?

Om stemmingsproblemen te screenen beveelt de richtlijn een aantal instrumenten aan.

4. a. Welke instrumenten zijn beschikbaar binnen jouw organisatie of het samenwerkingsverband?

- b. Worden ze ingezet om op stemmingsproblemen te screenen? Ben je voldoende toegerust om zo'n instrument in te zetten? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

5. Hoe stel je binnen jouw organisatie aard en ernst van stemmingsproblemen vast? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

Hoofdstuk 4: Suïcide

6. Hoe ga je binnen je organisatie om met suïcidaliteit? Is er een protocol? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

7. Wanneer je iemand begeleidt met stemmingsproblemen, op welk moment en op welke manier vraag je dan naar suïcidedachten? Vind je dit moeilijk?

Hoofdstuk 5: Interventies bij stemmingsproblemen

Voor kinderen en jongeren met stemmingsproblemen beveelt de richtlijn interventies aan.

8. a. Welke interventies heb je binnen jouw organisatie of samenwerkingsverband tot je beschikking?

b. Worden ze ook altijd ingezet bij de betreffende doelgroep? Zo nee: waarom wordt hier niet altijd voor gekozen? Wat vind je daarvan?

c. Wat is er voor nodig om de aanbevolen interventies vaker in te zetten?

Hoofdstuk 6: Samenwerking en afstemming

Lees de conclusies en aanbevelingen in paragraaf 6.2 en 6.3.

9. In hoeverre werkt het netwerk van hulpverleners rondom het kind of de jongere met elkaar samen en stemmen ze hun activiteiten op elkaar af? Welke verbeteringen zijn mogelijk en wat is daarvoor nodig?

10. Hoe stemmen de verschillende hulpverleners hun activiteiten op elkaar af en wordt sleutel informatie overgedragen?

11. a. Wat vind je voor je eigen werk/binnen je eigen team belangrijk uit deze richtlijn?

b. Op een schaal van 1-10, in hoeverre worden de aanbevelingen gebruikt in je werk/binnen jouw team?

c. Hoe kun je deze aanbevelingen nog beter toepassen in je werk?

Cliëntversie/Informatie voor ouders

12. Op welk moment komt binnen het hulpverleningsproces de informatie voor ouders van de richtlijn aan bod?

Over Richtlijnen

Richtlijnen ondersteunen jou als professional om samen met cliënten te beslissen over de best passende hulp. Richtlijnen geven onderbouwde aanbevelingen op basis van wetenschappelijk onderzoek, praktijkkennis van professionals en ervaringskennis van cliënten. Richtlijnen worden regelmatig aangepast. We adviseren altijd de website te raadplegen voor de meest actuele versies: www.richtlijnenjeugdhulp.nl.

